

HBO5 in Vlaanderen

Nina Mares
Departement Onderwijs en Vorming
nina.mares@ond.vlaanderen.be

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Inhoud

- HBO5 vandaag
- Programmatie HBO5
- Commissie Hoger Onderwijs

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

HBO5 vandaag

- Opleiding van 90 of 120 studiepunten
- Hoger onderwijs
- Ingericht door een CVO, hogeschool of secundaire school in het kader van een samenwerkingsverband
- Gericht op de uitstroom naar de arbeidsmarkt én doorstroom naar het hoger onderwijs

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

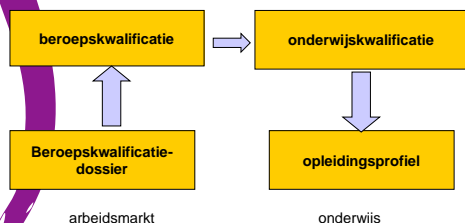
HBO5 vandaag

- Deels nieuwe opleidingen, deels bestaande opleidingen die omvormen
- Diploma van gegradueerde
- Voor wie?
  - Diploma SO, HO, SVWO
  - toelatingsproef

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Eigenschappen

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Nu

- In 2013 nieuw decreet ter versterking van het HBO5, nadruk op:
  - Gezamenlijke opleidingen
  - Schaalvergroting VWO
  - Programmatie en kwaliteitszorg
  - Beroepskwalificaties van niveau 5

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Noodzaak gezamenlijke opleidingen in samenwerkingsverbanden

- Slagkrachtig
- Gelijkaardige partners
- Uitgaan van ieders sterkte
- Meerwaarde voor cursisten en arbeidsmarkt
- Aandacht voor leerlijnen

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Structuur van een samenwerkingsverband

- 3 mogelijkheden
  - 1 hogeschool met 1 of meer scholen secundair onderwijs
  - 1 hogeschool met 1 of meer centra voor volwassenenonderwijs
  - 1 hogeschool met 1 of meer scholen secundair onderwijs en 1 of meer centra voor volwassenenonderwijs

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Structuur van een samenwerkingsverband

- Niet voor SLO
- Niet voor de certificatsopleidingen

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Opdrachten voor het samenwerkingsverband

- de gezamenlijke organisatie van HBO5-opleidingen:
  - een onderwijs- en examenregeling;
  - interne kwaliteitszorg;
  - het aanvragen van de accreditatie, omvorming en erkenningen;
  - de curriculumontwikkeling met inbegrip van het uittekenen van vervolgtrajecten in inhoudelijk aansluitende professionele bacheloropleidingen;
  - toelatingsproef

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Opdrachten voor het samenwerkingsverband

- de dienstverlening voor de cursisten en cursistenbegeleiding,
- de programmatie van het aanbod met als doelstelling dat de verschillende participerende instellingen – elk vanuit hun sterkten – zoveel mogelijk verschillende doelgroepen bereiken;
- het organiseren van een rationeel aanbod binnen het samenwerkingsverband, incl. de afstemming op het aanbod van de publieke onderwijsvertrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

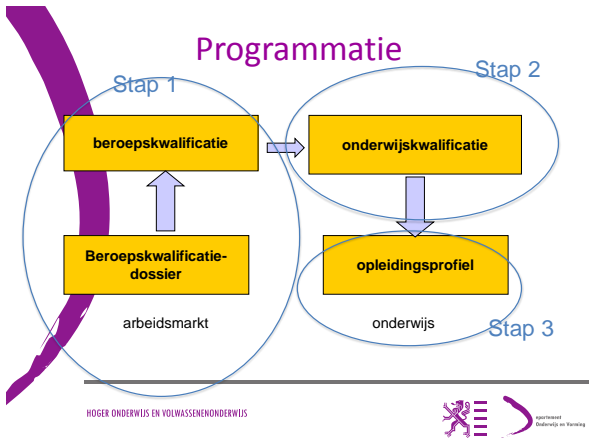

Opdrachten voor het samenwerkingsverband

- de inzetbaarheid en professionalisering van het personeel;
- het delen van de voorzieningen;
- een kwaliteitsvolle EVC-procedure, incl. de evaluatie ervan;
- de communicatie(strategie) over het aanbod HBO5

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 1 : beroepskwalificatie

- Stap 1: opstellen van een beroepskwalificatiedossier door arbeidsmarktactoren
- Stap 2: validering
- Stap 3: inschaling
- Stap 4: erkenning door Vlaamse Regering

Stap 2: onderwijskwalificatie

- Stap 1: erkende beroepskwalificatie van niveau 5
- Stap 2: ontwikkeling van een onderwijskwalificatie
- Stap 3: advies Commissie Hoger Onderwijs
- Stap 4: erkenning door de Vlaamse Regering

Stap 2: onderwijskwalificatie

Ontwikkeling van een onderwijskwalificatie:

Rekening houdend met volgende criteria:

- De maatschappelijke, culturele of economische behoefte en de wenselijkheid
- De onderwijskundige en opvoedkundige context: aansluiting bij de doelgroep
- Verwachte instroom en uitstroom
- Beschikbare materiële en financiële expertise
- De mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen en of met arbeidsmarkt – bedrijfsleven
- De continuïteit in de studieloopbaan
- Studieomvang in studiepunten, naam, studiegebied

Stand van zaken

- Website Vlaamse Kwalificatiestructuur
<http://www.ond.vlaanderen.be/kwalificatiestructuur/>
 De Vlaamse kwalificatiestructuur en het European Qualifications Framework VKS / EQF

Stap 3: programmatie

- Stap 1: verwantschap / macrodoelmatigheid
- Stap 2: vastleggen opleidingsprofiel
- Stap 3: toets nieuwe opleiding
- Stap 4: erkenning door de Vlaamse Regering

Stap 3: programmatie

- Stap 1: verwantschap / macrodoelmatigheid
  - Verwantschap: Ad hoc commissie SV en Commissie HO
  - Macrodoelmatigheid: Commissie HO

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 1: verwantschap / macrodoelmatigheid
  - Verwantschap: Ad hoc commissie SV en commissie HO
    - Inhoudelijke verwantschap tussen competenties OK en bestaande opleidingsprofielen en leerplannen
    - de herinzetbaarheid van het personeel.
  - Gaat over OMVORMING - keuze wanneer
- 1 sep 2017 alle andere opleidingen in afbouw

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 1: Macrodoelmatigheid: Commissie HO
  - Frequentie
  - Regionale spreiding
- Gaat over NIEUWE opleidingen
- Minimum 1 lid moet onderwijsbevoegdheid hebben voor het studiegebied

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 1: Macrodoelmatigheid – voorbeeld:
- 1 in prov A'pen + 1 in stad A'pen →
- 1 aanvraag van SV met vestigingsplaatsen in Geel en Antwerpen - geen tweede samenwerkingsverband in stad of prov
- 1 aanvraag van SV met vestigingsplaats in Geel en 1 in stad A'pen: geen derde

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Steeds losstaand van hoe en hoe vaak de opleiding binnen een regio of een stad aangeboden wordt.
  - Bv aan CVO 1 opleiding in avondonderwijs en aan HS in dagonderwijs.
- Niet mogelijk te tellen op niveau van de opleiding zelf, omdat deze meerdere keren binnen een samenwerkingsverband aangeboden kan worden.

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 2: vastleggen opleidingsprofiel
  - Door de samenwerkingsverbanden
  - Volgens de regels in het decreet
  - Is basis voor TNO
  - Indien meerdere beroepskwalificaties, dan moeten deze afzonderlijk kunnen behaald worden

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 3: Toets Nieuwe Opleiding
  - NVAO – op 30/11 en 31/05
  - Kader TNO, goedgekeurd door de VLAREG
    - Programma
    - Personeel
    - Voorzieningen
    - KZ
    - Resultaten (toetsingsbeleid)
  - Ev. plaatsbezoek

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 3: Administratieve Toets
  - Bij administratie – op 30/11 en 31/05
  - Duidelijke bepaling / omschrijving van
    - inhoudelijk coördinerende instelling
    - administratief beherende instelling(en)
    - Vestigingsplaatsen
    - Doelgroep
    - Financieel plan

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Stap 3: programmatie

- Stap 4: erkenning door de Vlaamse Regering
  - Rekening houdend met macrodoelmatigheid bij nieuwe opleiding
  - Ev. keuze op basis van ingediend dossier
  - Toets Nieuwe opleiding is geldig voor 4 jaar, dan accreditatie

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Commissie Hoger Onderwijs

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Commissie Hoger Onderwijs

Taak:	Uitgevoerd door:
Oordeel over macrodoelmatigheid alle HO-opleidingen (HBO5, Ba, Ma)	Kern + cel macrodoelmatigheid
Oordeel over aanbieden anderstalige initiële Ba of Ma en VR adviseren over vrijstelling equivalentievwrde	Kern + cel taalregeling
Advies bezorgen aan AKOV over voorstel van onderwijskwalificatie van niveau 5	Kern

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Commissie Hoger Onderwijs

Taak:	Uitgevoerd door:
Kwaliteitstoezicht uitoefenen op HBO5-opleidingen	Kern + cel kwaliteitszorg HBO5-opleidingen
Beoordelen aanvragen gecombineerd onderwijs in HBO5-opleidingen	Kern + cel kwaliteitszorg HBO5-opleidingen
Beoordelen aanvragen wijziging opleidingsprofiel HBO5-opleidingen	Kern + cel kwaliteitszorg HBO5-opleidingen
Samen met ad-hoc commissie beslissen over verwantschap onderwijskwalificatie van niveau 5 en bestaande HBO5-opleiding(en)	Kern

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Commissie Hoger Onderwijs

De experts zijn deskundig op één of meer van de volgende gebieden:

- cel macrodoelmatigheid: HBO, professionele BaO, academische Ba- en Ma, Ba- en Ma in Muziek en podiumkunsten, Audiovisuele en beeldende kunst, de arbeidsmarkt in relatie tot deze opleidingen;
- cel taalregeling: de (onderwijs)taal in het hoger onderwijs, de positionering van het Vlaamse hoger onderwijs in een internationale context, de relatie 'onderwijs – internationale arbeidsmarkt', de democratisering hoger onderwijs;
- cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen: kwaliteitszorg HBO5, het professioneel hoger onderwijs, de arbeidsmarkt in relatie tot deze opleidingen.

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Commissie Hoger Onderwijs

Leden nog niet benoemd

Commissie HBO neemt taken HBO waar

www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/HBO-Commissie

www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/Commissie Hoger Onderwijs

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

Vragen?

HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

